

मन्त्रमाह । “इन्द्राणीवाविधवा भूयासम् । अदितिरिव सु-
पुत्रा । अस्थूरिणं त्वा गार्हपत्य ॥१०॥ उपनिषदे सुप्रजास्त्वाय”
इति । इन्द्रस्य पत्नी ‘इन्द्राणी’, सा कदाचिदपि विधवा न
भवति तद्वदहमपि यावज्जीवम् ‘अविधवा’, ‘भूयासं’, । ‘अदि-
तिः’ देवमाता, तद्वदहं ‘सुपुत्रा’, ‘भूयासं’ । हे ‘गार्हपत्य’,
‘अस्थूरिणं’ सर्वार्थसाधनसम्पूर्णं, ‘त्वां’, ‘सुप्रजास्त्वाय’ शोभ-
नापत्यत्वसिद्धये, ‘उपनिषदे’ उपेत्य निषीदामि ॥

(२०) अथ सम्पत्नीयहोममन्त्रमाह । “सम्पत्नी पत्या सुकृ-
तेन गच्छताम् । यज्ञस्य युक्तौ धुर्यावभूताम् । सञ्जानानौ
विजहतामरातोः । दिवि ज्योतिरजरमारभेताम्” इति । पत्या
सहिता येयं पत्नी सा ‘सुकृतेन’ सुष्ठु सम्पादितेन कर्मफलेन,
‘सङ्गच्छतां’ । तावुभौ ‘युक्तौ’ परस्परसम्बन्धौ, ‘यज्ञस्य’,
‘धुर्यौ’ भारवाहकौ, ‘अभूतां’, यज्ञमनुतिष्ठतामित्यर्थः । ‘सञ्जा-
नानौ’ परस्परमैकमत्यं गतौ, ‘अरातोः’ शत्रुं, ‘विजहतां’
विनाशयताम्, ‘दिवि’ द्युलोकस्थितं, ‘अजरं’ जरारहितं,
‘ज्योतिः’ आदित्यात्मकम्, ‘आरभेताम्’ आभिमुख्येन प्रा-
प्नुताम् ॥

(२१) अथ नारिष्ठहोमार्थाश्चत्वारो मन्त्राः, तत्र प्रथममन्त्र-
माह । “दश ते तनुवो यज्ञ यज्ञियाः । ताः प्रीणातु यजमानो
घृतेन । नारिष्ठयोः प्रशिषमीडमानः । देवानां दैव्येऽपि
यजमानोऽमृतोऽभूत्” इति । हे ‘यज्ञ’ तदभिमानिदेवते,
तव ‘यज्ञियाः’ यज्ञयोग्याः, ‘तनुवः’ शरीराणि, ‘दश’ सङ्ख्याकाः